



ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Thessaloniki
biennale: 6
of Contemporary Art
ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ



ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΡΟΤΕΚΤΟΡΕΙΟ ΚΛΗΡΕΘΙΜΩΝ



ΕΣΠΑ
2014-2020

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΜΟΚΟΙΤΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΡΟΤΕΚΤΟΡΕΙΟ ΚΛΗΡΕΘΙΜΩΝ
MINISTRY OF CULTURE & SPORTS
ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
STATE MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

Θεσσαλονίκη, 7 Δεκεμβρίου 2017

Δελτίο Τύπου

Εγκαίνια περιοδικής έκθεσης **«Στη Δίνη του Μεγάλου Πολέμου: Η Θεσσαλονίκη της Στρατιάς της Ανατολής»** στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, την **Παρασκευή 15 Δεκεμβρίου 2017, ώρα 19.00**. Την έκθεση θα εγκαινιάσει η Υφυπουργός Εσωτερικών (Μακεδονίας-Θράκης) κ. Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά.

Το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού διοργανώνει την περιοδική έκθεση με τον τίτλο **«Στη Δίνη του Μεγάλου Πολέμου: Η Θεσσαλονίκη της Στρατιάς της Ανατολής»**, στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων **«Ευτυχία Κουρκουτίδου – Νικολαΐδου»**. Η έκθεση που θα διαρκέσει από τις 14 Δεκεμβρίου 2017 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2018 είναι μια παραγωγή του Μουσείου και εντάσσεται στο Κεντρικό Πρόγραμμα της 6ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης που διοργανώνεται από το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης).

Αφορμή για τη διοργάνωση της παρούσας έκθεσης αποτέλεσε η συντήρηση και φύλαξη που το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού ανέλαβε για το πρωτότυπο σχέδιο του Ερνέστ Εμπράρ της συλλογής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας – Τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας. Το έργο αποτυπώνει το τμήμα της πλατείας Αριστοτέλους πάνω από την Εγνατία, όπου σύμφωνα με τον σχεδιασμό που προτάθηκε μετά την πυρκαγιά προβλεπόταν να στεγαστεί το Δημαρχείο και η Διοίκηση της Πόλης.

Πέρα από τη συνήθη πρακτική που αντιμετωπίζει το σχέδιο Εμπράρ μεμονωμένα ως κορυφαία στιγμή της πολεοδομίας της Θεσσαλονίκης, η παρούσα έκθεση επιχειρεί να εντάξει το έργο στο ιστορικό πλαίσιο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και της παρουσίας της Στρατιάς της Ανατολής στην πόλη, όπως αυτή μαρτυρείται μέσα από τις αναπαραστάσεις των ξένων στρατιωτών ή μη.

Η Θεσσαλονίκη βρέθηκε στο επίκεντρο των εξελίξεων του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου το φθινόπωρο του 1915 όταν δημιουργήθηκε το Μακεδονικό Μέτωπο που προέκυψε ως συνέπεια της βουλγαρικής επίθεσης στη Σερβία και οδήγησε στην έλευση της Στρατιάς της Ανατολής στην πόλη. Η πόλη από το 1915 έως το 1918 μετατράπηκε σε ένα απέραντο «περιχαρακωμένο στρατόπεδο», υποδέχτηκε περίπου 900 χιλιάδες στρατιώτες και μεγάλα κύματα προσφύγων, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν προσωρινά σε εκκλησίες, δημόσια κτήρια και καταυλισμούς, περιέθαλψε στα νοσοκομεία της πολλούς τραυματίες, αποτέλεσε «φωλιά των κατασκόπων». Η Θεσσαλονίκη αναδείχτηκε σε κεντρική σκηνή του Εθνικού Διχασμού, καθώς εδώ εκδηλώθηκε το κίνημα της Εθνικής Άμυνας. Η αναστάτωση που γνώρισε η πόλη κορυφώθηκε με την καταστροφική πυρκαγιά τον Αύγουστο του 1917.

Ωστόσο, όλο αυτό το ανθρώπινο πλήθος που συνέρρευσε στην πόλη βρισκόταν στα μετόπισθεν του Μακεδονικού Μετώπου και η Θεσσαλονίκη παρέμενε κέντρο ανεφοδιασμού σε έμπυχο και άψυχο υλικό για τις πολεμικές επιχειρήσεις της Αντάντ στην περιοχή. Οι μεγαλύτερες απώλειές του προήλθαν από τις ασθένειες και όχι τις πολεμικές συγκρούσεις και οι μεγαλύτερες υλικές φθορές προέκυψαν λόγω της πυρκαγιάς του 1917.

Πρωτότυπα φωτογραφικά άλμπουμ με λήψεις της επίσημης Φωτογραφικής Υπηρεσίας της Στρατιάς της Ανατολής (Séction Photographique de l'Armée d'Orient, SPAO), αλλά και άλλες ερασιτεχνικής παραγωγής, γυάλινες διαφάνειες προβολής, ζωγραφικά έργα, επιστολικά δελτάρια, σχέδια και εκδόσεις της εποχής επιχειρούν να ανασυνθέσουν ιστορικά τον τόπο και τον χρόνο.

Αναπαραστάσεις που μεταφέρουν την εικόνα ότι στη δίνη του Μεγάλου Πολέμου (1914-1918) η Θεσσαλονίκη βρέθηκε κυριολεκτικά στο «μάτι του κυκλώνα». Μια φαινομενική νηνεμία που διαφαίνεται σε στερεότυπα που δημιουργήθηκαν ή διατηρήθηκαν την περίοδο αυτή: οι «Κηπουροί της Θεσσαλονίκης» για τους στρατιώτες της πολεμικής απραξίας των μετόπισθεν, «η πολυπόθητη πόλη» και «το μαργαριτάρι του Αιγαίου» για τη γραφική και εξωτική Θεσσαλονίκη.

Στην έκθεση συμπεριλαμβάνονται αυθεντικά αντικείμενα της εποχής από τη δωρεά του Γεώργιου Κιουρτζιάν προς το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού.

Οι φορείς οι οποίοι συνέβαλλαν με υλικοτεχνική υποδομή και δανεισμό εκθεμάτων στην πραγματοποίηση της έκθεσης είναι οι εξής:

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας-Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας, Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ, Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, Ιστορικό Συλλεκτικό Αρχείο Θεσσαλονίκης Μάνου Μαλαμίδα και Υiakoumis / Pierre de Gigord, Kallimages, Paris.

Επιπλέον, συνεργάστηκαν με το Μουσείο δανειζοντας εκθέματα οι συλλέκτες: Αρσέν και Ρουπέν Καλφαγιάν, Γιώργος Κωνσταντινίδης, Βύρωνας Μήτος, Βασίλης Νικόλτσιος, Άλκης Ξανθάκης, Διονύσης Στεργιούλας.

Διάρκεια έκθεσης: 14.12.2017 – 30.09.2018

Ώρες λειτουργίας: χειμερινό ωράριο 9.00-16.00, θερινό ωράριο 8.00-20.00

Πρόγραμμα ξεναγήσεων: 20/12 και 27/12/2017, 10/1, 17/1, 24/1 και 31/1/2018 στις 11.00.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας www.mbp.gr

Με την υποστήριξη των:



Χορηγοί επικοινωνίας:



Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

Λεωφ. Στρατού 2, ταχ. θυρ. 50047, 54013 Θεσσαλονίκη

+30 2313306400, fax 2313306402, Email: mbp@culture.gr